

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Udlændinge- og Integrationsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 30. november 2017
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Emilie Liv Loiborg
Sagsnr.: 2017-0038-0003
Dok.: 563036

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 8 vedrørende forslag til folketingsbeslutning om indførelse af brugerbetaling for tolkeydelser (B11), som Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg har stillet til justitsministeren den 2. november 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Martin Henriksen (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Louise Hauberg Wilhelmsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 8 fra Folketingets Udlændinge- og Integrationsudvalg vedrørende forslag til folketingsbeslutning om indførelse af brugerbetaling for tolkeydelser (B 11):

”Vil ministeren redegøre for hvilke retsmæssige betænkeligheder, der efter ministerens opfattelse gør sig gældende ved ”absolut brugerbetaling”, jf. drøftelserne under 1. behandling af B 11?”

Svar:

1. Justitsministeriet bemærker indledningsvis, at Danmark har tiltrådt en række konventioner, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) og Den Nordiske Sprogkonvention, der forpligter Danmark til at stille tolkebistand til rådighed på visse områder og i forhold til visse grupper af personer.

Det følger eksempelvis af EMRK, at enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, har krav på at få vederlagsfri bistand af en tolk, hvis han ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i retten.

Derudover kan der i en række øvrige tilfælde efter konventionen være pligt til at stille tolkebistand til rådighed, som ikke kan gøres betinget af forudgående betaling. I den forbindelse må det anses for tvivlsomt, om staten efterfølgende kan kræve hel eller delvis betaling af tolkeudgifter mv. Det gælder eksempelvis i forbindelse med anholdelse og efterfølgende prøvelse af lovligheden af frihedsberøvelse, asylsager og udvisningssager, i tilfælde af undersøgelse i anledning af dødsfald, tortur og magtanvendelse samt ved indgreb i retten til respekt for familielivet (f.eks. tvangsfjernelsessager).

Med hensyn til nordiske statsborgere har danske myndigheder efter Den Nordiske Sprogkonvention som udgangspunkt pligt til at stille tolkebistand til rådighed i sager, hvor der skal træffes afgørelse. Ifølge konventionens artikel 3, stk. 1, skal omkostningerne til tolk i straffesager, der er undergivet offentlig påtale, altid udredes af det offentlige. I øvrige sager omfattet af konventionen bør omkostninger til tolkning og oversættelse afholdes af det offentlige. Ifølge bestemmelsens stk. 2 kan staten dog kræve sine omkostninger til oversættelse af dokumenter refunderet helt eller delvis i en række tilfælde, og staten kan endvidere kræve omkostningerne til tolk eller oversættelse refunderet af den, som i egenskab af tabende part eller af anden årsag skal afholde sagsomkostningerne.

Det bemærkes, at danske myndigheder herudover bl.a. kan have pligt til at stille tolkebistand til rådighed i henhold til andre konventioner mv., der hører under andre ministeriers ressort.

2. Justitsministeriet kan i øvrigt oplyse, at det følger af forvaltningslovens § 7, stk. 1, at en forvaltningsmyndighed i fornødent omfang skal yde vejledning og bistand til personer, der retter henvendelse om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde.

Endvidere gælder som et grundlæggende princip i dansk forvaltningsret, at det påhviler den enkelte forvaltningsmyndighed selv – eventuelt i samarbejde med andre myndigheder – at fremskaffe fornødne oplysninger om de sager, der behandles, eller at foranledige, at private, navnlig parterne, yder medvirken til sagens oplysning.

Det følger af forvaltningslovens § 7, stk. 1, om vejledningspligt sammenholdt med den nævnte forvaltningsretlige grundsætning om forvaltningens undersøgelsespligt, at en forvaltningsmyndighed skal sikre sig, at den er i stand til at forstå og blive forstået af personer uden de fornødne sprogkunderskaber, der retter henvendelse til myndigheden om sager inden for myndighedens sagsområde. Efter omstændighederne må myndigheden stille tolkebistand til rådighed.

Det bemærkes, at vejledningspligten efter forvaltningslovens § 7, stk. 1, kun gælder i sager, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, jf. forvaltningslovens § 2, stk. 1.

Det må dog antages at følge af uskrevne grundsætninger og god forvaltningsskik, at der også med hensyn til forvaltningsmyndigheders udøvelse af såkaldt faktisk forvaltningsvirksomhed i vid udstrækning er pligt til at yde borgerne fornøden vejledning om de regler, der gælder på det pågældende forvaltningsområde, og efter omstændighederne tilvejebringe tolkebistand.

Hensynet bag forvaltningslovens § 7, stk. 1, er at sikre, at borgerne informeres om deres rettigheder og ikke som følge af fejl, uvidenhed eller misforståelser udsættes for retstab. Hensynet bag undersøgelsespligten er at sikre, at afgørelser er materielt lovlige og rigtige, herunder ved at undgå faktiske vildfarelser i forbindelse med forvaltningens afgørelsesvirksomhed.

Selvom en forvaltningsmyndighed i et vist omfang efter disse regler er forpligtet til at stille tolkning til rådighed, kan der ved særskilt lovhjemmel opkræves betaling for tolkebistand.